

A-level POLISH

Unit 2 Reading and Writing

Insert

Text to be used when answering Section 1

Section 3 Writing Questions 3, 4, 5 and 6

A

Text for use with **Section 1**

Rodzinny jak Polak

Gdy mówimy słowo „rodzina”, to głównie myślimy o kobiecie i mężczyźnie, jako partnerach i rodzicach – mamy wtedy do czynienia z tzw. rodziną nuklearną. Mówi się o kryzysie rodziny, przemianach ról, o partnerskiej rewolucji. Terminu rodzina używa się także w odniesieniu do siostrzeńców, cioć, wujków, teściów, bliższych i dalszych kuzynów. Rozwody, kolejne związki, opóźniony wiek zawierania małżeństw, spadek dzietności, migracje – wszystko to zmienia tradycyjne relacje rodzinne. Tradycjoniści mają wizję nieuchronnego kryzysu rodziny. Ale wcale nie jest wykluczone, że epoka rodziny wielkiej w dziejach naszego gatunku tak naprawdę dopiero nadchodzi.

Z badań przeprowadzonych w Polsce wynika, że 78% badanych uważa szczęście rodzinne za najważniejszą wartość, którą kierują się w życiu. Większą niż zdrowie, spokój i uczciwe życie. Szwedzi, Duńczycy, Niemcy i Holendrzy są przekonani, że rodzina jest umiarkowanie ważna w ich życiu, że rodzice muszą zasłużyć na miłość i szacunek swoich dzieci oraz, że rodzice mają własne życie, które nie ogranicza się wyłącznie do roli rodzica. W Polsce więzi rodzinne należą do najsilniejszych na świecie, podobnie jest w Ameryce Południowej – Chile, Brazylii i Europie Południowej – we Włoszech, Hiszpanii czy Portugalii.

Dla Polaków wystawne i huczne rodzinne uroczystości były bardzo ważne od dawna – bez względu na klasę społeczną i zamożność. Sposobność do szlacheckiego „zastaw się, a postaw się” dają śluby, chrzty i pogrzeby. Wielkie polskie rodziny gromadzą się przy okazji Bożego Narodzenia, Wielkanocy, urodzin czy imienin. Polacy wymieniają bezinteresowną pomoc jako jedno z oczekiwanych wobec krewnych. Można stwierdzić, że telefon do członka rodziny w sprawie pomocy w znalezieniu pracy jest traktowany jako moralny obowiązek.

Ujemną stroną mocnych więzi rodzinnych jest ich negatywny wpływ na bardzo ważny element życia społecznego – zaufanie. Znani badacze społeczni dowiedli, że w krajach, gdzie występują silne więzi rodzinne, ludzie mniej sobie nawzajem ufają, choć w obrębie rodziny – wręcz przeciwnie. Osoby, które często spotykają się ze swoją wielką rodziną, mają mniejsze zaufanie do obcych. Z polskich badań wynika, że nasi rodacy, którzy utrzymują intensywne kontakty z rodziną są mniej otwarci na nowe znajomości. Przyjaźnie i sieć ich znajomych, którzy by mogli służyć radą czy pomocą, jest mała. Słowem polska rodzina trzyma się mocno razem.

W wielkich miastach tworzą się sieci przyjaciół, które spełniają rolę opiekuńczą, czyli pełnią funkcję rodziny. Badania dowodzą, że więź między członkami alternatywnych modeli rodzinnych jest często silniejsza od więzi w tradycyjnych rodzinach. Na tej nowej rodzinnej scenie wielu z nas znajdzie się w zupełnie nowych nieznanach sytuacjach – na przykład jako „babcia” dzieci synowej z poprzedniego małżeństwa. Potrzebujemy nowych wzorców jak mądrze się w tych nowych rolach zachować. Wiemy jedno: w tych urozmaiconych familiach trzeba będzie funkcjonować o wiele bardziej demokratycznie niż dotychczas. Wydaje się, że kluczowe słowo dla rodzinnej przyszłości to negocjacje.

SEKCJA 3

Answer **two** questions in **Polish**, each from a different topic. Write at least 200 words on each topic. There are 30 marks for each question.

Z poniżej podanych tematów wybierz **dwa, każdy z innej grupy** i napisz **dwa** wypracowania **po polsku** na przynajmniej 200 słów.

Literary Topics – Tematy literackie**Topic 1****Walka o niepodległość jako wątek w polskiej literaturze
The fight for independence as a theme in Polish literature****Either**

- 3 (a)** Na czym, Twoim zdaniem, polegało bohaterstwo głównych postaci przeczytanej przez Ciebie lektury? Uzasadnij swoją wypowiedź popierając ją licznymi przykładami z tekstu.

or

- 3 (b)** „Ojczyzna nade wszystko”. Uzasadnij, na podstawie przeczytanego przez Ciebie utworu, że może on być lekcją patriotyzmu dla młodego pokolenia.

Topic 2**Moralne i społeczne zagadnienia poruszane w polskim dramacie
Moral and social issues as presented in Polish drama****Either**

- 4 (a)** Która postać, z przeczytanego przez Ciebie dramatu, wywarła najbardziej destrukcyjny wpływ na rodzinę lub otoczenie. Uzasadnij swój wybór i poprzyj swoją wypowiedź przykładami z tekstu.

or

- 4 (b)** Omów zakończenie sztuki i czy, Twoim zdaniem, rozwiązuje ono problemy w niej poruszane. Wypowiedź poprzyj przykładami z tekstu.

Turn over ►

Non-Literary Topics – Tematy nieliterackie**Topic 1****Polacy i Polska w okresie drugiej wojny światowej
Poland and the Poles during World War II****Either**

- 5 (a)** Opisz przebieg kampanii wrześniowej. W swej wypowiedzi uwzględnij ważne bitwy i wydarzenia, jakie miały miejsce w tym czasie.

or

- 5 (b)** Omów konsekwencje postanowień w Teheranie i Jałcie – jak wpłynęły one na los Polski i Polaków po wojnie.

Topic 2**Polskie kino – Andrzej Wajda „Popiół i diament” i „Człowiek z marmuru”
The films of Andrzej Wajda – ‘Ashes and Diamonds’ and ‘Man of Marble’****Either**

- 6 (a)** Wybierz i omów postawy bohaterów filmów A.Wajdy „Popiół i diament” i „Człowiek z marmuru”. Co, twoim zdaniem, ich dzieli a co łączy? Omów, podając liczne przykłady z filmów.

or

- 6 (b)** Na czym polegał tragizm losów bohaterów filmów Wajdy „Popiół i diament” i „Człowiek z marmuru”. W swojej wypowiedzi uwzględnij obydwa filmy.

END OF QUESTIONS